

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA UNIWERSYTET WARSZAWSKI

ul. Szturmowa 1/3; 02-678 Warszawa

tel.: 022 55 34 002; 022 55 34 003, faks: 022 55 34 001

www.wz.uw.edu.pl

e-mail: wz@mail.wz.uw.edu.pl

Prof. zw. dr hab. Witold Chmielarz
Katedra Systemów Informatycznych Zarządzania
Wydział Zarządzania UW

Warszawa 2017-02-25

**Recenzja pracy doktorskiej mgr Katarzyny Marciniak
pt.: „Wiedza sieciowa w zarządzaniu miastem”
napisanej pod kierunkiem dr hab. inż., prof. UE we Wrocławiu Mieczysława Owoca oraz
promotora pomocniczego dr Krzysztofa Hauke**

Podstawą opracowania recenzji jest pismo prof. dr hab. Ewy Stańczyk-Hugiet, Pani Dziekan Wydziału Zarządzania, Informatyki i Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu z dnia 19 stycznia 2017 r.

1. Uwagi ogólne

Dokonany przez Doktorantkę wybór tematu uważam za trafny i aktualny. Zaprezentowany przez nią problem jest bardzo interesujący – z jednej strony dotyczy – aspektu infrastruktury informatycznej wiedzy sieciowej w organizacji, a z drugiej – możliwości jej prawidłowego wykorzystania dla koordynacji i akceleracji rozwoju miast. Dualizm tego problemu, sam w sobie jest na tyle nowy i interesujący, że jego rozwiązanie może stanowić podstawę prac badawczych w zakresie zarządzania.

Problem badania wykorzystania technologii informacyjnych w rozwoju miast powstał w latach siedemdziesiątych XX wieku w Japonii i przewija się do tej pory wraz ze wzrostem poziomu technologii informacyjnej w postaci projektów i realizacji idei miast komputerowych, elektronicznych, inteligentnych (smart city) itp. Idee z nim związane wystąpiły w Raporcie Bangemana (1994 r.) i są w mniejszej lub większej mierze nierozwiązane do dziś. Podejmują się go – z różnych punktów widzenia - środowiska badawcze w Polsce (np. SGH, *Innowacje w zarządzaniu miastem w Polsce* red. M. Bryx, 2014) i za granicą, organizowane są na temat innowacyjnego zarządzania miastem studia podyplomowe (np. WSH Sosnowiec) oraz realizowane, zintegrowane w mniejszym lub większym stopniu systemy informacyjne zarządzania miastem dla miast dużych i średnich (Wrocław, Gdańsk, Rzeszów, Tarnobrzeg,

Płock itd.). Jest to spowodowane faktem atrakcyjności, obszerności i niewątpliwej innowacyjności tego tematu, co sprawia, że ilość problemów związanych z rozwiązaniami w tym zakresie wydaje się być niewyczerpana, a weryfikacja tych rozwiązań odbywa się niemal na bieżąco. Nikt jednak nie podchodził do tego problemu z punktu widzenia procesu wiedzy sieciowej, jako czynnika rozwojowego miast w takim szerokim zakresie, jak próbuje to uczynić Doktorantka.

Głównym celem rozprawy jest wg Autorki *...opracowanie koncepcji zintegrowanej platformy wiedzy jako narzędzia wspomagającego kooperację międzysektorową w mieście...* (str. 6). Realizacja celu głównego wymagała: rozpatrzenia aspektów sieciowości wiedzy, aktualnej organizacyjno-prawnej polskich miast, identyfikacji stanu i dynamiki rozwiązań ICT w tym obszarze itp. Autorka przyjęła więc oprócz realizacji celu głównego, całe spektrum celów pomocniczych (w tym aż 60% celów poznawczych).

Tak sformułowane cele pracy są punktem wyjściowym do sformułowania hipotezy głównej mówiącej, że *...wiedza sieciowa kształtowana w procesie kooperacji międzysektorowej ma kluczowe znaczenie dla doskonalenia zarządzania miastem...* (str. 7). Tezie głównej towarzyszą hipotezy robocze weryfikujące tezę podstawową mówiące o: potrzebie stosowania nowoczesnych koncepcji i metod zarządzania miastem, doskonaleniu procesów podejmowania decyzji w miastach przez wiedzę sieciową i technologie ICT oraz rozprzestrzenianiu wiedzy sieciowej przez inteligentne narzędzia informatyczne. Pojawia się też sformułowanie *wspomagana technologiami ICT*. Czy może istnieć wiedza sieciowa nie wspomagana tymi technologiami, a jeśli tak, to czy przyczynia się do rozwoju miast? Banalne jest stwierdzenie mówiące o potrzebie stosowania w zarządzaniu miastem nowoczesnych koncepcji i metod zarządzania.

Gdyby Autorce rzeczywiście udało się zrealizować cele pracy i dowieść tezy głównej i hipotez roboczych, to byłoby to duże osiągnięcie. Niestety w chwili obecnej trochę jeszcze do tego brakuje. Zakres dysertacji od samego początku został potraktowany zbyt szeroko. Gdyby Autorka skupiła się na celu głównym, rezultat pracy byłby zdecydowanie lepszy. Pracę zaczęto rozwijać w kilku kierunkach naraz, co spowodowało kłopoty z pełną jej integracją. Ponadto doprowadziło to do pobieżnego potraktowania kilku rozpatrywanych tematów (np. problemów administracyjnych miast, czy rozwoju systemów informatycznych użytecznych dla miast) i nie wypełnienie szerszymi badaniami logiki prowadzonego wywodu. W procesie projektowania platformy nie przeprowadzono, poza niepełną analizą literaturową, rozeznania potrzeb użytkowników systemu (wzorzec takich badań został bardzo dobrze opisany np. w: *Czynniki sukcesu i poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w Polsce*, red.

E.Ziemia CeDeWu.PL, rozdz. 4, Warszawa, 2015, czy *Towards a Sustainable Information Society* ed. E. Ziemia, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne, 2016 rozdz. 4, 5; lub artykuły T. Papaja z UE w Katowicach). Przy tworzeniu koncepcji zintegrowanej platformy wiedzy o miastach oparta o „trójkąty miejskie” aż prosi się o przeprowadzenie badań wymagań interesariuszy z zakresu szeroko pojmowanej administracji, biznesu i nauki. Badania takie mogą mieć charakter literaturowo-dokumentacyjny (ale nie wyłącznie, bo sprawia to wrażenie jedynie postulatywne) bądź ankietowy wśród ekspertów środowiskowych (patrz np. powyżej zamieszczone prace). Badania ankietowe mogłyby zweryfikować i uszczegółwić koncepcje ogólnoteoretyczne.

2. Uwagi szczegółowe

Przedstawiona do recenzji praca składa się ze *Wprowadzenia*, dwóch rozdziałów teoretycznych, dwóch konceptualnych, jednego pokazującego realizację założeń koncepcyjnych w praktyce oraz *Podsumowania*. Praca uzupełniona jest dwoma załącznikami. Posiada więc standardową strukturę pracy doktorskiej, gdzie na podbudowie teoretycznej i analizy faktograficznej Autorka powinna budować własne koncepcje rozwiązań sygnalizowanych problemów, a następnie przeprowadzić ich weryfikację.

We *Wprowadzeniu* (8 stron) Doktorantka w krótki sposób przedstawia uzasadnienie podjęcia tematu pracy, cel główny i cele pośrednie; tezę główną i hipotezy robocze oraz zawartość pracy. Do części tej odniesiono się we wcześniejszych fragmentach recenzji. Zabrakło mi natomiast w tym miejscu szerszego przedstawienia metod badawczych oraz procedury badawczej, która nie jest przedstawiona bezpośrednio w omawianej zawartości pracy.

W rozdziale pierwszym – *Wybrane aspekty zarządzania miastem według nowoczesnych koncepcji zarządzania* (47 stron) następuje charakterystyka pojęcia miasta z różnych punktów widzenia, szczególnie jako organizacji, następnie szkic podstawowych problemów zarządzania współczesnym miastem, prezentację koncepcji smart city oraz identyfikację wybranych problemów współczesnych miast. Rzeczywiście rozdział dotyczy analizy wybranych aspektów zarządzania, nie przekonuje natomiast do wyboru współczesnych koncepcji zarządzania. Zawiera bardzo dużo materiałów na temat miast, zarządzania miastami oraz problemów w zarządzaniu nimi. Widać tu wkład Autorki w zgromadzenie tych informacji, tym niemniej obecnie nie są one ze sobą powiązane w stopniu dostatecznym by uzasadnić hipotezę o potrzebie stosowania w miastach nowoczesnych koncepcji i metod zarządzania, a w szczególności wspomagających je technologii informatycznych.

Dorobkiem Autorki są natomiast liczne tabele zbiorcze podsumowujące poczynione rozważania skonstruowane samodzielnie, bądź na podstawie opracowań innych Autorów.

W trakcie czytania tego rozdziału pojawiły się następujące wątpliwości wymagające wyjaśnienia:

- w otoczeniu zewnętrznym są również takie czynniki jak: socjologiczne, psychologiczne, kulturowe, bezpieczeństwa itd. str. 19, dlaczego nie zostały tu uwzględnione w rozdziale pierwszym (a pojawiają się potem w ostatnich rozdziałach)?,
- jakie przepisy pozwalają na przyjęcie, że miasto jest „synonimem” gminy (str. 21)? Uważam, że jest to błędne założenie, nie można przyjąć czegoś wbrew obowiązującemu prawu. Koniecznie trzeba ten punkt inaczej sformułować,
- str. 28, Błędne odniesienie do tabeli 1. Nie ma w tekście takiej tabeli,
- nie podzielam poglądu Doktorantki (str. 41), że autorzy przytoczonych w tabeli 1.5 definicji wskazują na konieczność integracji istniejących systemów informacyjnych, ponieważ w niektórych definicjach tabeli 1.5. nic nie ma o systemach informacyjnych,
- zabrakło uzasadnienia wyboru segmentów, (aspektów) funkcjonowania danej aglomeracji na str. 41,
- wyrażenie *...publikacji...jest jak na lekarstwo...* str. 49-50 jest raczej potoczne,
- jak się ma stwierdzenie ze str. 56 ostatni akapit, do Dziennika Ustaw z 11 grudnia 2006 r. (w którym ukazało się Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 listopada 2006 r. w sprawie sporządzania i doręczania pism w formie dokumentów elektronicznych)?

Rozdział drugi nosi tytuł *Wiedza miejska w procesie zarządzania miastem (44 strony)*. Zaprezentowano w nim - generalnie rzecz ujmując – kwestie definicyjne wiedzy i na tym tle wiedzy miejskiej, zarządzania wiedzą miejską i specyfikacji procesów tego zarządzania oraz znaczenia koncepcji platformy transferu wiedzy w kompetencjach nowoczesnego miasta.

Jednakże, jak w rozdziale poprzednim, występują w nim pewne niedostatki. Skoro wiedza jest najważniejszą kategorią występującą w tej pracy, to wymagałaby dokładniejszego omówienia. Szczególnie z punktu widzenia odwiecznego dylematu dotyczącego punktu transformacji informacji w wiedzę i tego czy zależy on od poziomu wiedzy ukrytej (dyskretnej, nieformalnej, wewnętrznej). Wydaje mi się, że w tekście brak jest wyraźnego rozgraniczenia informacji od wiedzy i nie widać zależności możliwości przemiany informacji w wiedzę np. w zależności od posiadanego przez decydenta od poziomu wiedzy ukrytej.

Podobnie, jak uprzednio w trakcie czytania pojawiają się pewne wątpliwości:

- na str. 62 -71 i później, występuje pomieszanie pojęć informacji i wiedzy. Brak jest jasnego sformułowania, w którym momencie i jakie informacje (dotyczące miast), w jakim kontekście i otoczeniu mogą stać się wiedzą (w tym miejską),
- ponadto *...dokumenty...* (2 zdanie ostatniego akapitu. str. 60), chyba *...samodzielnie nie tworzą organizacji...?*
- str. 78, 2 akapit *...zarządzanie wiedzą miejską opiera się na procesach tworzenia, kreowania, pozyskiwania, gromadzenia, organizowania, dyfuzji oraz wykorzystania w procesach decyzyjnych...* a już dwa akapity niżej *...w ramach zarządzania wiedzą miejską wyróżnia się procesy tworzenia, gromadzenia, przechowywania, udostępniania i użytkowania wiedzy miejskiej...* Jakże jest uzasadnienie tego rozróżnienia?
- proces pozyskiwania wiedzy nie może być technologią str. 85 (strumień – zasobem?!!!), a zwłaszcza systemem informatycznym. Może natomiast wchodzić w zakres funkcjonalności takiego systemu,
- str. 89 - na jakiej podstawie Autorka twierdzi, że jest *...brak narzędzi informatycznych umożliwiających szybkie pozyskiwanie wiedzy...?* A data-mining, web-mining, agenci inteligentni, czy narzędzia business analytics?
- dlaczego charakterystyka narzędzi i systemów ICT jest tak ograniczona, pobieżna i opiera się na tak starych publikacjach?

Rozdział trzeci – *Doskonalenie kooperacji w przestrzeni miejskich trójkątów gospodarczych (37 stron)* jest najbardziej uporządkowanym wśród rozdziałów teoretycznych. Składa się z kilku części. Pierwsza zawiera prezentację realizacji koncepcji sieci międzyorganizacyjnych. Druga i trzecia przedstawia ideę „trójkątów miejskich” oraz zarządzania przez nie wiedzą w mieście. Czwarta – to analiza przypadków podejmowania decyzji w organizacjach typu trójkąty miejskie.

Można do tego rozdziału przedstawić następujące pytania i komentarze:

- koncepcja organizacji sieciowej oparta jest głównie na pracy pod red. Niemczyk, Stańczyk-Hugiet, Jasiński. Czy istnieją inne publikacje na ten temat, o być może innym podejściu?
- w podrozdziale 3.2. Autorka rozpoczyna od pojęcia partnerstwa, potem mówi o partnerstwie między administracją publiczną, a biznesem (pierwszy akapit str. 114), a zaraz w następnym zdaniu dodaje do tego partnerstwa przedstawicieli nauki. Na jakiej podstawie, tak twierdzi i co było przyczyną takiego zwrotu?
- Doktorantka przekłada koncepcję Agnieszki Knap-Stefaniuk elastycznych struktur organizacyjnych na koncepcję miejskich trójkątów gospodarczych rozwijając ją w kierunku

kompetencji szeroko pojętych władz miejskich, sektora nauki oraz miejsca i roli sektora biznesu w tym „partnerstwie”. Następnie na tak zakładaną luźną strukturę nakłada zarządzanie wiedzą miejską. Czy kontekst wiedzy sieciowej jest tym samym co zaproponowana koncepcja wiedzy sieciowej str.123/124?

- w tekście brak jest Rysunku 21 (wspomniany w 4 wierszu od dołu str. 124),
- podobnie brak jest wspomnianej w tekście tabela 15 (str. 125)?

W rozdziale tym nie jest jasne jak w określonych wcześniej trójkątach gospodarczych ma się odbywać zarządzanie wiedzą i jak się ono ma przekładać na przewagę konkurencyjną. W podrozdziale 3.4. powinny się znaleźć przykłady zastosowań idei działania miejskich trójkątów gospodarczych opartych na wiedzy. Trzeba najpierw dokładnie określić, jakie kategorie instytucji powinny zostać rozpatrywane i dopiero do tych kategorii przypisać wybrane przykłady. Większość z przedstawionych przez Autorkę przedsięwzięć, jak się wydaje – nie spełnia koncepcji trójkątów miejskich, ponieważ str. 134 sugeruje ona szkieletowo rozwiązania mogące sprowadzić istniejącą sytuację do założeń tej koncepcji. Skoro tak, to przedstawione przykłady nie pasują do wcześniej prezentowanej koncepcji. Rozdział trzeci z założenia miał stanowić przejście od części konceptualnej do części badawczej, zawartej w kolejnych rozdziałach.

Czwarty rozdział o tytule *Koncepcja miejskiej platformy wiedzy sieciowej jako integratora funkcjonalnego miejskiej triady kooperacyjnej na rzecz rozwoju miast (35 stron)*, koncentrujący się zgodnie z tytułem i założeniami na próbie scalenia luźno przedstawionych dotychczas koncepcji w jedną całość do diagnozowania poprawności zakładanej tezy badawczej.

Niestety poziom generalizacji pojęć i kolejno nakładające się na siebie braki w integracji podstawowych pojęć w ramach prezentowanych podejść, utrudniają zrozumienie o co w całej koncepcji chodzi i rodzą następujące pytania:

- jakie jest miejsce i rola wymienianych systemów informatycznych w zarządzaniu wiedzą miejską (str. 141) ?
- gdzie w modelu miasta opartego na wiedzy jest miejsce na naukę i biznes? W otoczeniu systemu, czy tak jak to jest na rys. 4.1 w kompetencje Władze Miejskie?
- na czym polega równowaga pomiędzy poszczególnymi elementami modelu skoro wszystkim – jak pisze Autorka - rządzą władze miejskie?
- w koncepcji platformy nie została jasno sprecyzowana rola, przedstawionych w rozdziale trzecim, miejskich trójkątów gospodarczych,

W podrozdziale drugim *Analiza funkcjonalna platformy*, wątpliwości budzą następujące sformułowania:

- str. 150 ...*Autorka posługując się znajomością technik i narzędzi analizy biznesowej, na potrzeby niniejszego rozdziału ograniczy się do przykładowego przedstawienia pogłądowej sytuacji to-be...*, po czym w przypisie piątym do tego właśnie fragmentu tekstu pisze, że analiza as-is, której nie przeprowadza jest ...*najważniejszym elementem procesu projektowania systemów informatycznych...* To dlaczego skoro analiza as-is jest najważniejsza, Autorka ogranicza się tylko do analizy *to-be* i na jakiej podstawie to robi, skoro nie zna sytuacji wyjściowej *as-is*?
- Dlaczego ... *na potrzeby pracy, autorka pominie fazy związane z wywiadami wstępnymi, szacowaniem czasu, zasobów oraz kosztów projektu...*str. 150 i od razy będzie przeprowadzać wywiady pogłębione, których wyniki będzie potem upraszczać (to może jednak trzeba było przeprowadzić wywiady wstępne, które są niejako uproszczeniem?) na potrzeby pracy. I dlaczego uważa, że dane te zostały w ten sposób ...*odpowiednio zebrane...*?
- str. 151 komentarz: wstępna specyfikacja systemu następuje na etapie analizy systemu, jest podstawą do projektu logicznego, a następnie technicznego, gdzie w dokumencie „Projekt techniczny” przedstawia się pełną specyfikację systemu będącą m.in. podstawą *specyfikacji oprogramowania (W. Chmielarz: Zagadnienia analizy i projektowania informatycznych systemów... str. 38)*,
- Str. 156. Gdzie jest analiza potrzeb (funkcjonalności) interesariuszy np. w postaci wywiadów wstępnych czy pogłębionych, o których pisze Autorka kilka stron wcześniej? Tzn. brakuje mi: uzasadnienia wyboru próby badawczej, jej charakterystyki, prezentacji i dyskusji wyników. Zamiast tego Doktorantka przedstawia funkcjonalność systemów informatycznych, które mogą ale nie muszą wchodzić w skład platformy zarządzania wiedzą miejską (jest to częściowe powtórzenie tekstu ze str. 146/147), nie pisząc nic o ewentualnych relacjach takich systemów między sobą, tak żeby rzeczywiście mogły stanowić platformę integracji. Nie można budować platformy integracji nie znając ani potrzeb ani narzędzi do tej integracji służących. A jak zauważyłem we wcześniejszych partiach recenzji jest to konieczne dla weryfikacji tej pracy. Ponadto dlaczego Autorka podczas projektowania posługuje się odniesieniami do bardzo starych publikacji zarówno moich (np. z 2000 r.) zamiast np. z 2013 r., jak i autorów zagranicznych np. Nielsena z 1995 r. ?

Podobnie mało klarowny jest tzw. model miejskiej platformy sieciowej str. 159 i dalsze. Skoro na str. 158 Autorka pisze, że platforma wymiany wiedzy sieciowej jest przeznaczona dla trójkątów gospodarczych (administracja, nauka, biznes), a w rys. 4.2 umieszcza jeszcze (mieszkańców, władze miejskie, inwestorów, prasę, media, podmioty wspomagające i pozycje inne), to chyba nie zgadza się to z wcześniejszym stwierdzeniem. Nie mówiąc o tym, że ten podział nie jest rozłączny. Ponadto jeżeli warstwie bazodanowej umieścimy dostęp do wszystkich źródeł informacji, to spowoduje to spowolnienie, a nie przyspieszenie podejmowania jakiegokolwiek decyzji, niezależnie od zastosowanych środków informatycznych. Zabrakło na str. 160 dogłębnej charakterystyki komponentów tzw. modelu (o ile jeden rysunek może być jako model traktowany). Str. 160 *...Autorka wyróżnia trzy etapy wykorzystania...wiedzy miejskiej...* po czym następuje tabela 4.3., gdzie źródłem jest J. Zawila-Niedźwiedzki? Po co to rozróżnienie? W rozdziale 4.3 Autorka cały czas się powołuje na *...przeprowadzoną ogólną analizę funkcjonalną miejskiej platformy wiedzy sieciowej* - jak pokazano wcześniej takiej analizy nie było, co więc było podstawą wnioskowań np. o modelu architektury? W jaki sposób *...bazy wiedzy, których zawartość oraz istnienie zapewniane będzie przez ekspertów...* (str. 163)? Dlaczego następny rysunek 4.3. *Ogólny koncept architektury miejskiej platformy wiedzy* (str. 165), w tekście polskim jest po angielsku i jak się on ma do poprzedniego rysunku (np. w warstwie prezentacji)?

Rozdział 4.4. nie zawiera wg mojej opinii kompetencji (...kompetencje - zakres pełnomocnictw i uprawnień, zakres działania organu władzy bądź jednostki organizacyjnej oraz zakres czyjejs wiedzy, odpowiedzialności i umiejętności ...) wynikających z koncepcji, bądź z wcześniej przeprowadzonych analiz. Na str. 167/168 występuje niemal dokładne powtórzenie tekstu ze str. 152/153. Autorka nie definiuje ani wymagań użytkowników (ponieważ nie przeprowadziła takich badań – odwołuje się jedynie do wyników wtórnych z publikacji), ani procesów zachodzących w przyszłej platformie. Pojawia się natomiast stwierdzenie, że kompetencjami miejskiej platformy sieciowej są: portale korporacyjne, systemy klasy BI (czyli różne klasy systemów informatycznych) itp. I kolejny raz Autorka nazywa je funkcjonalnościami. Systemy informatyczne nie są funkcjonalnościami. Z faktu, że ktoś posiada np. hurtownię danych, czy system DSS nie wynika, że z nich korzysta! Ponadto, w odróżnieniu od poprzednich podziałów (w rysunkach np. 4.2, tabelach i tekście) rośnie ilość prezentowanych interesariuszy (np. szkoleniowcy, obywatele, mieszkańcy – czy mieszkaniec nie może być obywatelem?). Kolejny raz brak jest przełożenia pojęcia „triada miejska” na sektory/branże. (str. 169 i dalsze). W trakcie formułowania kolejnych rozdziałów rozmyta została koncepcja „trójkątów miejskich” i to co się pojawia w rozdziale czwartym nie bardzo przypomina wstępną

koncepcję. Ponadto Autorka najpierw pisze o *koncepcji*, a potem o *modelu* – czy te kategorie są wg niej równoważne? Występują powtórzenia tekstu, ten sam tekst jest np. str. 151/152 i 174/175, 204/205.

W rozdziale tym wyraźnie zabrakło mi prawidłowego wykorzystania metodyki projektowania systemów informacyjnych, a w szczególności: badań dotyczących rozpoznania potrzeb najważniejszych interesariuszy (wbrew zapowiedziom), analiz, wniosków z nich wynikających i przełożenia ich na model, a następnie projekt logiczny i techniczny platformy. Bez uwzględnienia powyższych uwag sformułowanie jakiegokolwiek modelu platformy nie jest możliwe, więc stwierdzenie ze str. 175, ostatni akapit: *...przedstawiono koncepcję miejskiej platformy wiedzy sieciowej (...) spójną logicznie...*, uważam za co najmniej przedwczesne. Z tego wynika, że skoro nie ma poprawnie sformułowanego modelu, to wdrożenie scenariuszy implementacyjnych nie może doprowadzić do pozytywnych rezultatów.

A mówiący o tym rozdział ostatni pt. *Scenariusze implementacyjne modelu wiedzy sieciowej wspomagającej kooperację triady miejskiej* (62 strony) jest najobszerniejszą częścią pracy. Tytuł sugeruje charakterystykę scenariuszy wdrożeniowych modelu i porównanie skutków ich implementacji. Natomiast w pracy jest to:

- w podrozdziale pierwszym: wymienienie systemów informatycznych, potencjalnie współpracujących z systemami e-government (wybrane bez uzasadnienia), oraz pobieżna charakterystyka wybranych systemów e-administracji w Polsce i za granicą,
- w podrozdziale drugim (w tytule jest gmina, po czym zaraz Autorka przechodzi do pojęcia miasta?): przejście do pojęcia analizy strategicznej, przeglądu wybranych dokumentów typu *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030* oraz powrót do omawiania koncepcji *smart city* (wystąpiła już w innym ujęciu w rozdziale I),
- w podrozdziale trzecim: niejednolita analiza opisowa systemów (platform?) miejskich Wrocławia, Gdańska i Rzeszowa, która uniemożliwia prawidłowe ich porównanie,
- w podrozdziale ostatnim: hipotetyczne efekty zastosowania systemów informatycznych w formacjach miejskich oraz na tej podstawie propozycje „modelu wiedzy miejskiej” dla Wrocławia, Gdańska i Rzeszowa. „Modele” są tu sprowadzone do punktowo wymienionego lub tabelarycznego ujęcia ogólnych cech charakterystycznych lub projektów lub zadań systemu lub priorytetów (ewentualnie strategii) jego rozwoju, brak jest powiązań pomiędzy elementami i przełożenia, na opisywaną w poprzednim rozdziale, koncepcję platformy informacyjnej. Str. 223 mówi się o trzech wybranych miastach. Na jakiej podstawie akurat je wybrano, czy nie ma tendencji do tworzenia miejskich systemów zintegrowanych (niekoniecznie zarządzania wiedzą) w innych miastach?

- Ostatni z podrozdziałów mówi o potencjalnych (...może osiągnąć miasto... - jak jeszcze nie osiągnęło to po co to robiło?) efektach powdrożeniowych, głównie na podstawie realizowanej w analizowanych w miastach idei *smart city*. Na str. 226 następuje przejście na „trójkątę gospodarcze” (bez uzasadnienia czy one są całkowicie zgodne z koncepcją *smart city*, czy też nie); opis ich cech charakterystycznych, roli sektora władz miasta, nauki i biznesu w opisywanym układzie oraz potencjalne korzyści i skutki ujemne ich wykorzystania. A następnie Autorka próbuje przełożyć koncepcję opracowaną w rozdziale 4 na potrzeby propozycji modelu wiedzy dla analizowanych miast. Czyni to niestety znów w sposób nieporównywalny (aspekty wiedzy miejskiej we Wrocławiu, Gdańsku i Rzeszowie są różne!). I gdyby nie poważne niedociągnięcia metodyczne polegające w rozdziale czwartym na braku badań dotyczących potrzeb interesariusz i sposobów ich zapewnienia oraz jednolitych, spójnych i jasno zdefiniowanych zasad postępowania takie postępowanie byłoby uzasadnione.

Praca kończy się *Podsumowanie* (6 stron) zawierającym wypełnienie przez Autorkę – według jej rozeznania - celów pracy, dowiedzenia tezy głównej i hipotez cząstkowych.

Przedstawiona do recenzji rozprawa zawiera bogatą - jak na ten typ zagadnienia, literaturę – 128 wydawnictw zwartych (w tym około 28% jest obcojęzycznych), 74 internetowych i 8 innych - w sumie, jest to 210 pozycji literaturowych. 23% przytaczanych publikacji literaturowych pochodzi z ostatnich 3 lat (od 2013 r.). W literaturze występują natomiast liczne podręczniki, co chyba w pracy doktorskiej nie jest wskazane, a wykorzystanie najnowszych publikacji, pomimo bogatej w sumie literatury w najważniejszych punktach rozprawy (np. projektowanie platformy wiedzy) jest ograniczone.

3. Wniosek końcowy

Podsumowując

- hipoteza badawcza sformułowana w pracy jest nieprecyzyjnie powiązana z jej celami i pytaniami badawczymi. Dominuje ukierunkowanie poznawcze pomimo, że cel główny kładzie nacisk na kwestie konceptualno-użytkowe,
- przegląd dorobku teoretycznego, pomimo swej obszerności ogranicza się niekiedy do zagadnień podstawowych, terminologicznych i porządkujących, niewprawnie i niespójnie łączonych przez Doktorantkę w podsumowujące tabele zbiorcze,
- istnieje brak spójności logicznego wywodu pracy (niejasna metodyka) i skupienia się na analizowanym temacie,

- w części metodycznej w niewłaściwy sposób zastosowano metodę projektowania systemów informacyjnych (pominięcie badania potrzeb interesariuszy), co budzi szereg wątpliwości co do proponowanego modelu platformy wiedzy,
- rekomendacje części empirycznej pracy nie mogą więc być oparte na niewłaściwie sformułowanym modelu, wiedzy miejskiej, ponieważ mogą zawierać błędne komentarze i wnioski.

Konkludując powyższe opinie stwierdzam, że rozprawa doktorska pt. „Wiedza sieciowa w zarządzaniu miastem” napisana przez Panią Katarzynę Marciniak w obecnej postaci **nie spełnia** w mojej ocenie wymagań sformułowanych w Ustawie o tytule naukowym i stopniach naukowych z dnia 14 marca 2003 r.; artykuł 13; ustęp 1 (DZ.U. Nr 65/2003 r., poz.595), ponieważ nie wnosi istotnego wkładu w rozwój nauki w dziedzinie nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu.

Jednocześnie stawiam wniosek o poprawę rozprawy. Rozważania teoretyczne dowodzą, że Doktorantka posiada rozległą wiedzę z zarządzania wiedzą w organizacjach miejskich. Wiedza teoretyczna Doktorantki po poszerzeniu i aktualizacji źródeł, jak również uporządkowaniu może stanowić podstawę do poprawnego sformułowania rozwiązania postawionego problemu. Kluczowym jednak warunkiem jest tu uwidocznienie i rozszerzenie skali niezbędnych do tego badań empirycznych, zwłaszcza dotyczących potrzeb interesariuszy projektowanej platformy wiedzy miejskiej.

Witold Chmielarz